

AHNT

Agencija za nadzor nad tržištem BiH
Агенција за надзор над тржиштем БиХ
Market Surveillance Agency of B&H

BILTEN

O NESIGURNIM PROIZVODIMA NA
TRŽIŠTU BOSNE I HERCEGOVINE

UPOZORENJE!
OPASAN PROIZVOD

SADRŽAJ

Predgovor	3
Proaktivni nadzor nad tržištem u 2024. godini	4
Dječija kolica (za djecu od 0 do 22 kg)	5
Stolice za kućnu upotrebu	6
Mekane igračke	7
Zaštitna / sigurnosna obuća	8
Ručne električne makaze za živicu	9
Ručne električne ubodne pile	10
Električne svjetiljke opće namjene	11
Glineni crijep	12
Obrazac za prigovor potrošača	13
Rezultati nadzora nad tržištem u 2024. godini	14
Proizvodi s ozbiljnim rizikom za potrošače	16

IMPRESUM

Osnivač i izdavač

Agencija za nadzor nad tržištem
Bosne i Hercegovine

Za izdavača

Direktor

Pejo Đurašinović, dipl. ing. tehn.

Glavni i odgovorni urednik

Mladen Batković, dipl. ing. maš.

Članovi redakcije

mr.sc. Samir Bekto, dipl. ing. maš.

Miće Drljo, mr. dipl. ing. maš.

Lidija Lovrić, dipl. ing. hem.

Danka Krajišnik, prof. eng. jezika

Gordana Krsmanović Kusmuk, dipl. oec., LL.M.
Eur. Int.

Edin Čerimagić, dipl. ing. građ.

Dizajn

Agencija za nadzor nad tržištem
Bosne i Hercegovine

Tiraž

100 primjeraka

Bilten je moguće preuzeti u elektronskom
obliku na internet stranici Agencije
www.annt.gov.ba

Bilten izlazi jednom godišnje

Prilikom preuzimanja podataka iz ovog
izdanja, obavezno navedite izvor!

PREDGOVOR

Poštovani čitaoci,

Sigurnost neprehrambenih potrošačkih proizvoda je od suštinskog značaja za zaštitu zdravlja i sigurnosti potrošača. Nesigurni neprehrambeni proizvodi – od dječijih igračaka i kućanskih aparata do kozmetike i odjeće – mogu predstavljati ozbiljan rizik, uključujući hemijske, mehaničke, električne i druge opasnosti. Zbog toga je neophodan kontinuiran nadzor tržišta, pravovremeno informisanje javnosti i efikasna reakcija nadležnih organa.

Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine, u saradnji sa nadležnim inspekcijskim organima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kontinuirano vrši nadzor proizvoda na tržištu, provjeravajući usklađenost proizvoda sa važećim propisima i standardima. Ovakav nadzor omogućava pravovremeno identifikovanje i povlačenje nesigurnih proizvoda sa tržišta, čime se direktno doprinosi zaštiti potrošača.

U ovom Biltenu dajemo pregled nesigurnih neprehrambenih proizvoda koji su pronađeni na tržištu Bosne i Hercegovine u protekloj godini, analizirajući njihove nedostatke i moguće posljedice po zdravlje i sigurnost potrošača. Podaci predstavljeni u Biltenu, rezultat su provedenih inspekcijskih kontrola (administrativnih, vizuelnih i laboratorijskih ispitivanja), kao i prigovora potrošača. Cilj publikacije je podizanje svijesti javnosti (potrošača i trgovaca) o postojanju nesigurnih proizvoda i načinima na koji se oni mogu identifikovati.

Nadamo se da će ova publikacija doprinijeti povećanom stepenu opreza prilikom kupovine, kao i unapređenju mehanizama za identifikaciju nesigurnih proizvoda, a samim tim i jačanju sistema zaštite potrošača.

Zahvaljujemo se svim nadležnim institucijama i potrošačima koji svojim angažmanom doprinose povećanju sigurnosti neprehrambenih potrošačkih proizvoda u Bosni i Hercegovini.

Ostanite informisani, jer informisan potrošač je zaštićen potrošač!

S poštovanjem,

Redakcija Biltena

PROAKTIVNI NADZOR NAD TRŽIŠTEM U 2024. GODINI

Kako bi se utvrdilo da li određene grupe proizvoda, koje se stavljaju na tržište Bosne i Hercegovine, ispunjavaju sigurnosne zahtjeve iz propisa koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine je u saradnji sa inspektoratima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u 2024. godini realizovala proaktivni nadzor 20 grupa neprehrambenih potrošačkih proizvoda, od koji je 18 realizovano u skladu sa Godišnjim planom nadzora nad tržištem za 2024. godinu, a 2 grupe proizvoda su kontrolisane u okviru CEFTA zajedničke akcije.

Grupa proizvoda	Pravni osnov
1. Stolice za kućnu upotrebu 2. Dječija kolica (za djecu od 0 do 22 kg) 3. Skejtbordi 4. Mekane igračke 5. Laserski proizvodi 6. Roštilji na čvrsta goriva	Zakon o općoj sigurnosti proizvoda („Službeni glasnik BiH”, broj 102/09)
7. Igračke (ftalati)	Odluka o ograničavanju stavljanja na tržište igračaka i proizvoda za djecu koji sadrže ftalate („Službeni glasnik BiH”, broj 04/10)
8. Zaštitna / sigurnosna obuća 9. Zaštitne rukavice za mehaničke rizike	Naredba o ličnoj zaštitnoj opremi („Službeni glasnik BiH”, broj 75/10)
9. Električne svjetiljke opće namjene 10. Tosteri 11. Dječije svjetiljke 12. Aparati za njegu kose 13. Svjetlosni lanci 14. CEFTA zajednička akcija - električni proizvodi	Naredba o električnoj opremi namijenjenoj za upotrebu unutar određenih naponskih granica („Službeni glasnik BiH”, broj 98/09)
15. Ručne električne makaze za živicu 16. Ručne električne ubodne pile 17. CEFTA zajednička akcija - ručne električne bušilice	Naredba o sigurnosti mašina („Službeni glasnik BiH”, broj 04/10)
19. Glineni crijevi 20. Veziva od gipsa	Zakon o građevinskim proizvodima u FBiH („Službene novine FBiH”, broj 78/09) Zakon o građevinskim proizvodima u RS („Službeni glasnik RS”, broj 5/12)

DJEČIJA KOLICA (ZA DJECU OD 0 DO 22 kg)

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Prilikom kupovine dječijih kolica savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ **Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?**

- Naziv ili trgovačka marka proizvođača, uvoznika ili trgovca;
- Model dječijih kolica (ako se dječija kolica prodaju u odvojenim dijelovima svaki dio treba biti označen posebno);
- „UPOZORENJE - Nikad ne ostavljate dijete bez nadzora“;
- „UPOZORENJE - Koristite sigurnosne pojaseve čim vaše dijete počne samostalno sjediti“ (ovo upozorenje se navodi na dječijim kolicima sa nosilkama čija je unutrašnja dužina veća od 800 mm);
- „UPOZORENJE - Ne koristite sjedalicu za djecu mlađu od šest mjeseci“ (ovo upozorenje se navodi na kolicima koja nisu primjenjiva za djecu ispod 6 mjeseci);
- „UPOZORENJE - Uvijek koristite sigurnosne pojaseve“;
- Oznaka standarda: BAS EN 1888-1+A1:2023 (dječija kolica za djecu težine do 15 kg) ili BAS EN 1888-2+A1:2024 (dječija kolica za djecu od 15 do 22 kg težine);
- Dječija kolica s nosilkama moraju imati oznaku maksimalne visine madraca osim u slučaju kada je madrac isporučen. U tom slučaju, proizvođač mora jasno naznačiti da se ne smije dodavati dodatni madrac;
- Maksimalna težina svakog djeteta u vidu piktograma:

Sljedeće informacije za potrošače moraju biti vidljive na mjestu prodaje:

- Maksimalna težina djeteta u vidu pisane informacije ili gore navedenog piktograma (za djecu do 15 kg);
 - Maksimalna težina djeteta i godine svakog djeteta u vidu pisane informacije ili sljedećeg piktograma (za djecu težine do 22 kg ili 4 god.):
-
- „Upozorenje - Ovaj proizvod nije namijenjen za trčanje ili rolanje“;
 - „Informacija: Proizvod namijenjen za dijete koje ne može samostalno sjediti i oslanjati se na svoje ruke i koljena. Maksimalna težina djeteta: 9 kg.“ (ova informacija se navodi za dječija kolica sa nosilkama dužine do 800 mm).

➤ **Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?**

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz dječija kolica i mora biti napisano na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini. Uputstvo mora sadržavati detaljna upozorenja: da se dijete nikada ne smije ostavljati bez nadzora, da su nosiljke, autosjedalice ili drugi dijelovi ispravno postavljeni na kolica, da su aktivirani uređaji za zaključavanje kolica, da se sigurnosni pojasevi uvijek trebaju koristiti i druga upozorenja. Uputstvo mora sadržavati informacije o težini svakog djeteta, načinu identifikacije proizvoda, sklapanju i rasklapanju kolica, uputstva za sve funkcije kolica, provjeru, održavanje, čišćenje i druge informacije.

➤ **Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?**

Prilikom kupovine dječijih kolica možete provjeriti sljedeće:

- Dužina naslona za leđa na sjedatici dječijih kolica je minimalno 380 mm;
- Na dječijim kolicima se mora nalaziti sistem podesivih sigurnosnih pojaseva;
- Širina trake sigurnosnog pojasa na dječijim kolicima je minimalno 19 mm;
- Slobodna dužina uzica, vezica i drugih uskih tkanina na dječijim kolicima je maksimalno 220 mm;
- Samoljepljive naljepnice se ne smiju nalaziti sa unutrašnje strane dječijih kolica;
- Svi rubovi, površine i izbočine trebaju biti zaobljene i ne smiju imati neravnine i oštre rubove;
- Dječija kolica trebaju biti opremljena uređajem za parkiranje i kočenje.

Ukoliko potrošači primijete da dječija kolica koja su kupili imaju sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

STOLICE ZA KUĆNU UPOTREBU

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Stolice za kućnu upotrebu, kako bi se mogle smatrati sigurnim za korištenje, moraju ispuniti minimalne zahtjeve za sigurnost, čvrstoću i trajnost svih tipova kućnog namještaja za sjedenje za odrasle osobe koji su propisani u standardu BAS EN 12520:2017. Ova BAS standard ne odnosi se na sjedala koja nisu za kućnu upotrebu, uredske radne stolice, uredske stolice za posjetioce, stolice za obrazovne institucije, redno povezane stolice i sjedala za vanjsku upotrebu.

Prilikom kupovine stolica za kućnu upotrebu savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?

Informacije za upotrebu moraju biti priložene uz svaku stolicu i moraju biti napisane na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.

Informacije za upotrebu moraju sadržavati sljedeće:

- Uputstva za sklapanje, ako je primjenjivo;
- Uputstva za održavanje sjedišta;
- Ako je sjedalo opremljeno podesivim sjedištem po visini s energetske akumulatore, potrebna je dodatna napomena s naglaskom da samo obučeno osoblje može zamijeniti ili popraviti komponente za podešavanje visine sjedišta s energetske akumulatore.

➤ Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?

Prilikom kupovine stolica za kućnu upotrebu možete provjeriti sljedeće:

- Rubovi sjedišta, naslona za leđa i naslona za ruke, koji su kontaktu sa korisnikom prilikom sjedenja, trebaju biti zaobljeni ili zarubljeni. Svi ostali rubovi koji su dostupni tokom upotrebe moraju biti bez neravnina i ne smiju biti oštri;
- Krajevi šupljih dijelova na stolici za kućnu upotrebu trebaju biti zatvoreni ili pokriveni;
- Svi dijelovi koji su podmazani moraju biti tako dizajnirani da zaštite korisnika od mrlja maziva prilikom normalne upotrebe;
- Bilo koji dio sjedala koji nosi opterećenje ne smije biti labav.

Ukoliko potrošači primijete da stolica za kućnu upotrebu koju su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

MEKANE IGRAČKE

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Prilikom kupovine mekanih igračaka savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ **Nalaze li se na proizvodu obavezne oznake / informacije?**

- Naziv proizvoda, naziv pod kojim se proizvod prodaje;
- Tip proizvoda ili model proizvoda;
- Naziv i punu adresu proizvođača, a za uvozne proizvode i naziv i sjedište uvoznika;
- Zemlju porijekla.

U skladu sa standardom BAS EN 71-1+A1:2019 upozorenja na igračkama ne smiju biti obmanjujuća ili netačna. Ako je igračka namijenjena djeci mlađoj od 36 mjeseci nije dopušteno navođenje upozorenja:

- „Igračka nije prikladna za djecu mlađu od 36 mjeseci” ili
- „Igračka nije prikladna za djecu mlađu od tri godine”, ili upozorenje u obliku sljedećeg znaka:

➤ **Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?**

Preporučuje se da sve tekstilne igračke (igračke izrađene od tekstila, poput igračaka s mekom ispunom za grljenje i držanje) namijenjene djeci mlađoj od 36 mjeseci budu popraćene ili označene uputstvima za čišćenje.

➤ **Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?**

Prilikom kupovine mekanih igračaka možete provjeriti sljedeće:

- Čistoću materijala (moraju biti vizuelno čisti i bez infestacija);
- Male dijelove (odvojivi dijelovi kao što su oči, dugmići, perlice i sl. predstavljaju opasnost od gušenja);
- Čvrstoću šavova (punjenje ne smije biti dostupno);
- Rubove i vrhove (oštri rubovi i vrhovi predstavljaju opasnost od povreda);
- Metalne žice (ne smiju stršiti kroz bilo koju površinsku oblogu).

Ukoliko potrošači primijete da mekana igračka koju su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

ZAŠTITNA / SIGURNOSNA OBUĆA

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Zaštitna / sigurnosna obuća pruža zaštitu korisniku od povreda koje mogu nastati tokom nesreće u radnim djelatnostima za koje je obuća dizajnirana. Zaštitne kapice obuće pružaju zaštitu od udara energije od najmanje 100 J i imaju otpornost na pritisak od 10 kN kod zaštitne obuće i 200 J i 15 kN kod sigurnosne obuće.

Prilikom kupovine zaštitne / sigurnosne obuće savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ **Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?**

- Znak usklađenosti u veličini i obliku propisanom u Aneksu IV (IVa) Naredbe o ličnoj zaštitnoj opremi;
- Oznaka veličine;
- Naziv i poštanska adresa proizvođača;
- Proizvođačeva oznaka tipa;
- Najmanje godina i mjesec proizvodnje;
- Oznaka standarda BAS EN ISO 20346:2023 ili BAS EN ISO 20345:2023;
- Oznaka kategorije i/ili simbol predviđene zaštite.

➤ **Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?**

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz zaštitnu / sigurnosnu obuću i mora biti napisano na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Uputstvo za upotrebu treba sadržavati:

- Naziv i punu adresu proizvođača;
- Oznaku standarda BAS EN ISO 20346:2023 ili BAS EN ISO 20345:2023;
- Objašnjenje grafičkih simbola, oznaka i nivoa zaštite, ako je primjenjivo;
- Objašnjenje provedenih ispitivanja, ako je primjenjivo;
- Instrukcije za upotrebu;
- Spisak pomoćnih i rezervnih dijelova, ako je primjenjivo;
- Tip pakovanja za transport, ako je primjenjivo;
- Dodatni specifični sigurnosni zahtjevi, ako je primjenjivo;
- Rok upotrebe.

➤ **Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?**

Prilikom kupovine zaštitne / sigurnosne obuće možete provjeriti sljedeće:

- Obavezne oznake / informacije na proizvodu i sadržaj uputstva za upotrebu;
- Pritiskom u prednjem dijelu zaštitne / sigurnosne obuće, iznad prstiju, provjerite postojanje zaštitne kapice;
- Vrstom materijala ili hrapavošću đona obuće proizvođač treba omogućiti otpornost na klizanje;
- Donji uložak treba da bude fiksiran na način da se ne može izvaditi bez oštećenja obuće, odnosno u nedostatku istog, treba biti trajno ugrađen gornji uložak.

Ukoliko potrošači primijete da zaštitna / sigurnosna obuća koju su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

RUČNE ELEKTRIČNE MAKAZE ZA ŽIVICU

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Prilikom kupovine ručnih električnih makaza za živicu savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ **Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?**

Svaka mašina mora biti označena jasno i neizbrisivo sa minimalno: znakom usklađenosti; nazivom (zaštitnim znakom) i adresom proizvođača (ovlaštenog zastupnika); oznakom modela, serije ili tipa proizvoda; godinom proizvodnje, serijskim brojem ako postoji; naznačenim (nazivnim) naponom ili rasponom napona u voltima (V); simbolom prirode napona (~ ili a.c.) ili nazivnom frekvencijom (Hz); nazivnom snagom u vatima (W) ili nazivnom strujom u amperima (A).

➤ **Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?**

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz svaki proizvod i napisano na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

➤ **Izjava o usklađenosti**

Izjava o usklađenosti mora biti priložena uz svaku mašinu i mora sadržavati sve propisane informacije.

➤ **Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?**

Prilikom kupovine ručnih električnih makaza za živicu možete provjeriti sljedeće:

- Zaštitno kućište ili odgovarajući poklopci se smiju otvarati samo uz upotrebu alata;
- Napojni kabl mora biti tako učvršćen da nije moguće njegovo izvlačenje, uvlačenje ili uvrtanje u/iz unutrašnjosti makaza i dolaženje u kontakt sa dijelovima pod naponom;
- Dostupni dijelovi ne smiju imati oštih ivica, vrhova i uglova (osim reznog sječiva);
- Ručke na makazama za živicu moraju biti čekirane ili odgovarajuće hrapave, minimalne dužine 100 mm i moraju biti tako projektovane i postavljene da sa bilo koje ručke, ispruženi prsti šake ne mogu doći u kontakt sa sječivom makaza;

- Makaze za živicu moraju imati minimalno jednu ručku sa kontrolom rada sječiva;
- Uz makaze za živicu mora biti priložena zaštitna futrola za sječivo koja se ne smije odvojiti od sječiva makaza za živicu kada se ista postavi u okomit položaj prema dole.

Ručne električne makaze za živicu su vrtno mašine koje se koriste za uređivanje, krojenje i oblikovanje žive ograde, a koje se drže sa jednom ili dvije ruke. Pored nepažljivog rukovanja, najčešće povrede od ručnih električnih makaza za živicu nastaju usljed strujnog udara te mehaničke vrsta povreda na rukama, prstima, očima i licu, koje često mogu biti veoma ozbiljne.

OBAVEZNA UPOZORENJA I INFORMACIJE:

„UPOZORENJE: Radi smanjenja rizika od povreda, korisnik mora pročitati uputstvo za upotrebu“;

Oznaka klase II konstrukcije;

Stepen zaštite od prodora vlage manjim od IPX4 pri čemu za IPX3, IPX2, IPX1 i IPX0 stoji upozorenje „Ne izlagati kiši“.

Ukoliko potrošači primijete da ručne električne makaze za živicu koje su kupili imaju sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

RUČNE ELEKTRIČNE UBODNE PILE

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Ručna električna ubodna pila je alat koji je pogonjen električnim motorom i namijenjena je za rezanje različitih materijala gdje se ova radnja vrši naizmeničnim povratnim kretanjem. Pored nepažljivog rukovanja, najčešće povrede od ručnih električnih ubodnih pila nastaju usljed strujnog udara te mehaničke vrste povreda na rukama, prstima, očima i licu.

OBAVEZNA UPOZORENJA:

„UPOZORENJE: Radi smanjenja rizika od povreda, korisnik mora pročitati uputstvo za upotrebu“; „UPOZORENJE“ mora biti napisano velikim slovima ne manjim od 2,4 mm i ne smije biti odvojeno od ostatka navoda; Oznakom klase II konstrukcije (samo za električne ubodne pile klase II).

Prilikom kupovine ručne električne ubodne pile savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake/informacije?

Svaka mašina mora biti označena jasno i neizbrisivo sa minimalno: znakom usklađenosti; nazivom (zaštitnim znakom) i adresom proizvođača (ovlaštenog zastupnika); oznakom modela, serije ili tipa proizvoda; godinom proizvodnje, serijskim brojem ako postoji; naznačenim (nazivnim) naponom ili rasponom napona u voltima (V); simbolom prirode napona (~ ili a.c.) ili nazivnom frekvencijom (Hz); nazivnom snagom u vatima (W) ili nazivnom strujom u amperima (A); oznakom klase II konstrukcije (samo za električne ubodne pile klase II); oznakom IP broja zavisno od stepena zaštite od prodora vlage.

➤ Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz svaki proizvod i napisano na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

➤ Izjava o usklađenosti

Izjava o usklađenosti mora biti priložena uz svaku ručnu električnu ubodnu pilu i mora sadržavati sve propisane informacije.

➤ Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka?

- Ručna električna ubodna pila treba biti tako zatvorena da se omogući odgovarajuća zaštita od slučajnog kontakta sa dijelovima pod naponom, a izvlačenje, uvlačenje ili uvrtnje kabla ne smije biti moguće;
- Ručna električna ubodna pila, mora biti opremljena sa štitnikom sječiva lista pile kako bi korisnik bio zaštićen od slučajnog kontakta sa listom pile u radu, izbačenim djelićima materijala, iskri i drugih krhotina;
- Štitnik sječiva lista pile može imati mogućnost podešavanja i odvajanja samo uz upotrebu alata ili uz potrebne dvije aktivnosti za njegovo odvajanje;
- Ručna električna ubodna pila mora imati odgovarajuće hvatajuće površine kako bi se osiguralo sigurno držanje mašine prilikom upotrebe;
- Dostupni dijelovi ručne električne ubodne pile koji se mogu dotaknuti tokom normalne upotrebe ne smiju imati oštre ivice, neravnine ili vrhove da bi normalnim povlačenjem rukom ili prstom mogli izazvati povrede.

Ukoliko potrošači primijete da ručna električna ubodna pila koju su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

ELEKTRIČNE SVJETILJKE OPĆE NAMJENE

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Prilikom kupovine električnih svjetiljki opće namjene savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ **Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?**

- Oznaka proizvođača ili njegove robne marke;
- Znak usklađenosti u veličini i obliku propisanom u Aneksu III Naredbe o električnoj opremi namijenjenoj za upotrebu unutar određenih naponskih granica;
- Vrijednost naznačenog napona u voltima (V);
- Vrijednost snage uređaja kao zbir snaga sijalica u vatima ($n \times \text{MAX} \dots \text{W}$);
- Oznaka prirode napona ($\sim$) ili frekvencije (Hz);
- Oznaka klase zaštite (ukoliko je različita od klase I).

Električna svjetiljka opće namjene je proizvod koji služi za osvjjetljenje prostora. Predstavlja jedan od najjednostavnijih električnih potrošačkih uređaja. Zastupljen je proizvod u svim domaćinstvima. Može da predstavlja rizik od požara i strujnog udara po korisnika.

➤ **Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?**

Ukoliko je proizvođač sastavio određeno uputstvo za upotrebu za svjetiljku, ono mora biti priloženo uz proizvod i napisano na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Uputstvo mora sadržavati sve detalje potrebne za sigurnu instalaciju, korištenje i održavanje proizvoda.

Takođe, sva proizvođačeva upozorenja koja se nalaze na proizvodu moraju biti prevedena na jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, te postavljena na sam proizvod, ili, kada to nije moguće, navedena u pratećoj dokumentaciji.

➤ **Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?**

Prilikom kupovine električnih svjetiljki opće namjene možete provjeriti sljedeće:

- Na uređaju ne smiju biti dostupni dijelovi pod naponom niti smiju postojati dijelovi koji se mogu skinuti bez alata, a čijim skidanjem postaju dostupni dijelovi pod naponom;
- Spoj između napojnog kabla i utikača, kabla i tijela uređaja, te kabla i prekidača (ukoliko se prekidač nalazi na napojnom kablu) mora biti odgovarajuće učvršćen (tzv. „sidro”);
- Sijalična grla moraju biti odgovarajuće pričvršćena za tijelo svjetiljke. Ne smije biti moguće da prilikom uvrtnja/odvrtnja sijalice dođe do odvajanja sijaličnog grla od napojnih provodnika, što bi moglo dovesti korisnika u opasnost od strujnog udara;
- Uređaj mora imati i odgovarajuću mehaničku čvrstoću i stabilnost tako da izdrži uslove predvidljive upotrebe.

Ukoliko potrošači primijete da električna svjetiljka opće namjene koju su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Glineni crijep je proizvod za pokrivanje kosih krovova i za oblaganje zidova koji je proizveden oblikovanjem (vučenjem i/ili presovanjem), sušenjem i pečenjem pripremljene gline sa ili bez dodataka. Vučeni crijep se oblikuje istiskivanjem keramičke mase kroz odgovarajuće profile koji mu daju željenu formu. Presovani crijep se oblikuje presovanjem keramičke mase posebnim presama.

Prilikom kupovine glinenog crijepa savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ Da li su uz proizvod priloženi dokumenti o usklađenosti?

Uz proizvod mora biti priložena izjava o usklađenosti i certifikat o usklađenosti (samo za proizvode sa sistemom ocjenjivanja 1). Izjavom o usklađenosti i certifikatom o usklađenosti se dokazuje upotrebljivost građevinskog proizvoda, a izdaju se nakon provođenja postupka ocjenjivanja usklađenosti tehničkih svojstava građevinskog proizvoda sa tehničkom specifikacijom. Izjavom o usklađenosti i certifikatom o usklađenosti se potvrđuje da se proizvod može staviti na tržište i koristiti za građenje. Proizvođač, ovlašteni zastupnik odnosno uvoznik građevinskog proizvoda je dužan da prije stavljanja građevinskog proizvoda na tržište osigura dokumente o usklađenosti.

➤ Da li su proizvodi propisno označeni?

Glineni crijep mora biti označen oznakom usklađenosti koja sadrži sljedeće:

- Znak „E“ u Federaciji Bosne i Hercegovine i bez oznake ili znak „CE“ u Republici Srpskoj;
- Ime proizvođača;
- Sjedište proizvođača;
- Zadnja dva broja godine u kojoj je oznaka stavljena na proizvod;
- Oznaka standarda BAS EN 1304:2014;
- Naziv proizvoda;
- Proizvođačeva identifikacijska oznaka građevinskog proizvoda;
- Obavijest o svojstvima/karakteristikama proizvoda.

➤ Da li su tehnička uputstva priložena uz svaki građevinski proizvod?

Tehnička uputstva moraju slijediti svaki građevinski proizvod koji se isporučuje odnosno svako pojedinačno pakovanje. Tehnička uputstva moraju sadržavati podatke značajne za transport i upotrebu proizvoda. Uz pisani tekst tehnička uputstva radi lakšeg razumijevanja mogu sadržavati nacрте i ilustracije. Sve informacije u tehničkom uputstvu moraju biti napisane na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini. Tehnička uputstva moraju sadržavati prepis izjave o usklađenosti.

➤ Da li proizvod ima vidljivih nedostataka (neusklađenosti)?

Prilikom kupovine možete provjeriti da li postoje fizička oštećenja ili deformacije proizvoda.

Ukoliko potrošači primijete da glineni crijep koji su kupili ima nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

OBRAZAC ZA PRIGOVOR POTROŠAČA

Ukoliko ste kupili neprehrambeni potrošački proizvod i imate prigovor na njegove sigurnosne karakteristike, možete kontaktirati Agenciju za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine, telefonskim ili elektronskim putem pomoću Obrasca za prigovor potrošača.

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE OBRASCA

1. Po mogućnosti popuniti sve tražene lične podatke. Ostavljena je mogućnost podnošenja anonimne prijave, pri čemu se moraju popuniti samo polja označena sa * (obavezna polja).
2. Navesti sve raspoložive podatke neophodne za identifikaciju proizvoda, i to: naziv proizvoda i proizvođača, trgovačka marka, tip/model, serijski broj, zemlja porijekla, godina proizvodnje, ovlašteni uvoznik, distributer ili zastupnik.
3. Navesti opasnosti/rizike i posljedice po zdravlje koje je izazvao proizvod, npr. posjekotine, ogrebotine, strujni udar, alergijska reakcija, gušenje i druge povrede.
4. Navesti podatke o prodajnom mjestu gdje je proizvod kupljen.

1. Podaci o podnosiocu prigovora
Ime i prezime

2. Ulica i broj

3. Mjesto stanovanja *

4. Entitet / Brčko Distrikt BiH *

5. Kanton *

6. Telefon / Faks

7. E-mail

8. Podaci o proizvodu
Naziv proizvoda (npr. tip ili model, serijski broj) *

9. Sadržaj prigovora
Opis rizika / opasnosti i posljedica po zdravlje koji su nastali usljed korištenja proizvoda *

10. Naziv prodajnog mjesta *

11. Adresa prodajnog mjesta *

12. Entitet / Brčko Distrikt BiH *

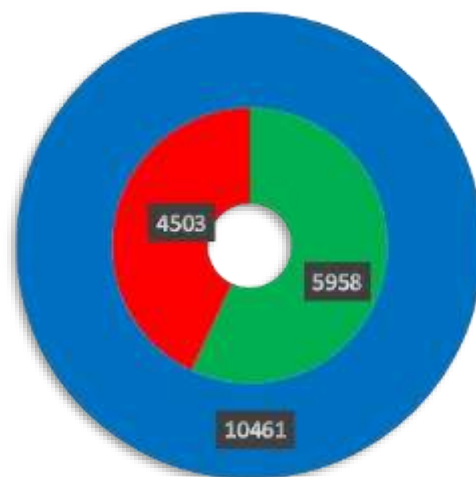
13. Datum podnošenja prigovora

Submit

REZULTATI NADZORA NAD TRŽIŠTEM U 2024. GODINI

Tokom aktivnosti proaktivnog nadzora nad tržištem realizovano je 175 inspekcijskih kontrola, u okviru kojih je administrativno, vizuelno i laboratorijski kontrolisano 146 različitih modela proizvoda od čega 83 modela (57 %) nije ispunjavalo propisane sigurnosne zahtjeve. Kao rezultat navedenih aktivnosti, sa tržišta je povučeno 2.697 komada proizvoda. Poslovni subjekti su, dobrovoljno ili po nalogu inspekcijskih organa, uskladili 5.918 komada proizvoda sa propisanim sigurnosnim zahtjevima.

Agencija je u 2024. godini pokrenula 28 predmeta reaktivnog nadzora nad tržištem. Od ukupnog broja pokrenutih predmeta reaktivnog nadzora, u 13 predmeta je utvrđeno da se neusklađeni predmetni proizvodi nalaze na tržištu Bosne i Hercegovine. Kao rezultat ovih aktivnosti, 40 komada proizvoda je usklađeno sa propisanim sigurnosnim zahtjevima, a sa tržišta je povučeno 1.806 komada nesigurnih proizvoda.

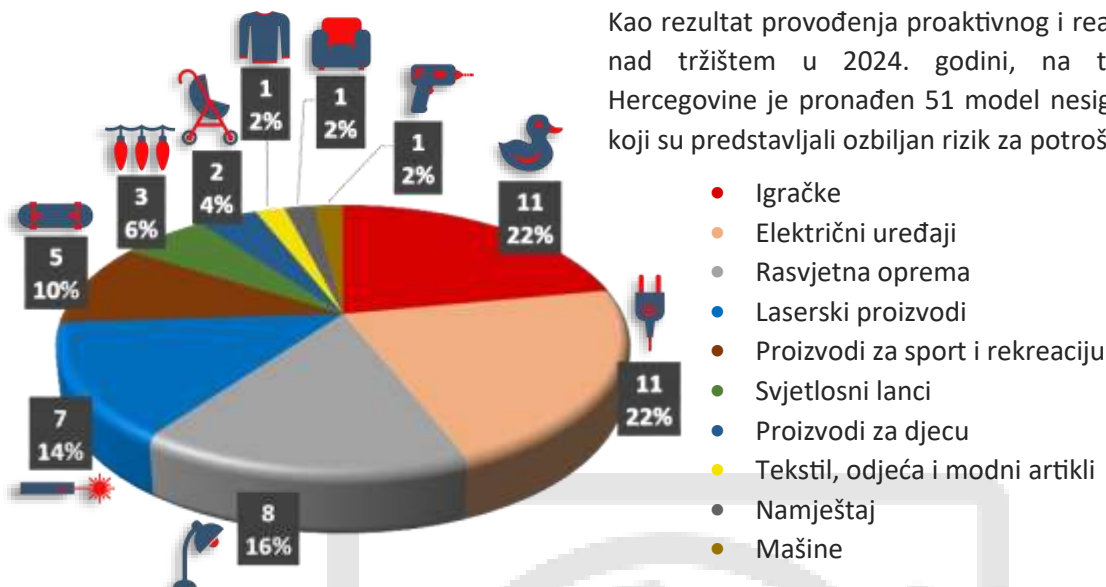
- Ukupan broj neusklađenih proizvoda
- Broj proizvoda kod kojih su otklonjene neusklađenosti
- Broj proizvoda povučenih sa tržišta i vraćenih od potrošača

Grupa proizvoda		Ukupan broj neusklađenih proizvoda	Broj proizvoda kod kojih su otklonjene neusklađenosti	Broj proizvoda povučenih sa tržišta
PROAKTIVNI NADZOR	Stolice za kućnu upotrebu	1538	1485	53
	Dječija kolica (za djecu od 0 do 22 kg)	252	245	7
	Skejtboardi	233	131	102
	Mekane igračke	0	0	0
	Laserski proizvodi	381	0	381
	Roštilji na čvrsta goriva	1703	1400	303
	Igračke (ftalati)	277	0	277
	Zaštitna / sigurnosna obuća	24	0	24
	Zaštitne rukavice za mehaničke rizike	2456	2397	59
	Električne svjetiljke opće namjene	203	0	203
	Tosteri	105	53	52
	Dječije svjetiljke	598	0	598
	Aparati za njegu kose	105	0	105
	Svjetlosni lanci	242	0	242
	CEFTA zajednička akcija - električni proizvodi	189	0	189
	Ručne električne makaze za živicu	112	109	3
	Ručne električne ubodne pile	20	20	0
	CEFTA zajednička akcija - ručne električne bušilice	99	0	99
	Glineni crijep	0	0	0
	Veziva od gipsa	78	78	0
	REAKTIVNI NADZOR	1846	40	1806
	UKUPNO	10461	5958	4503

REZULTATI NADZORA NAD TRŽIŠTEM U 2024. GODINI

GRUPE PROIZVODA SA OZBILJNIM RIZIKOM ZA POTROŠAČE

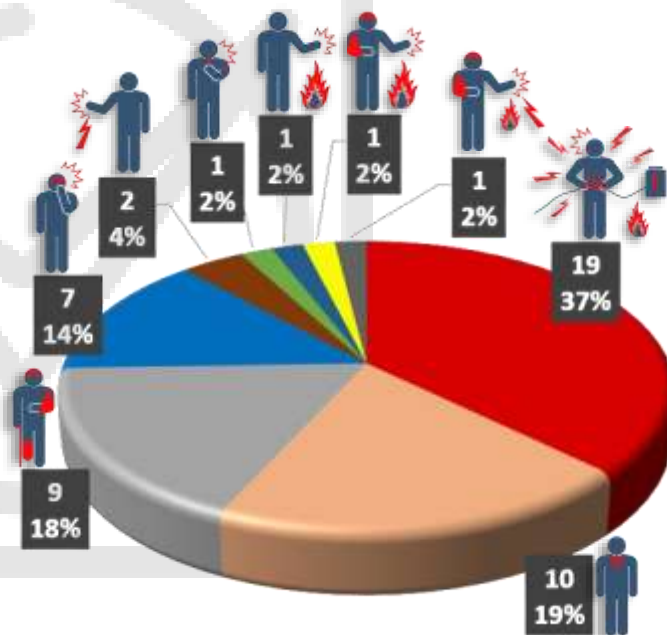
Kao rezultat provođenja proaktivnog i reaktivnog nadzora nad tržištem u 2024. godini, na tržištu Bosne i Hercegovine je pronađen 51 model nesigurnih proizvoda koji su predstavljali ozbiljan rizik za potrošače:

VRSTE RIZIKA

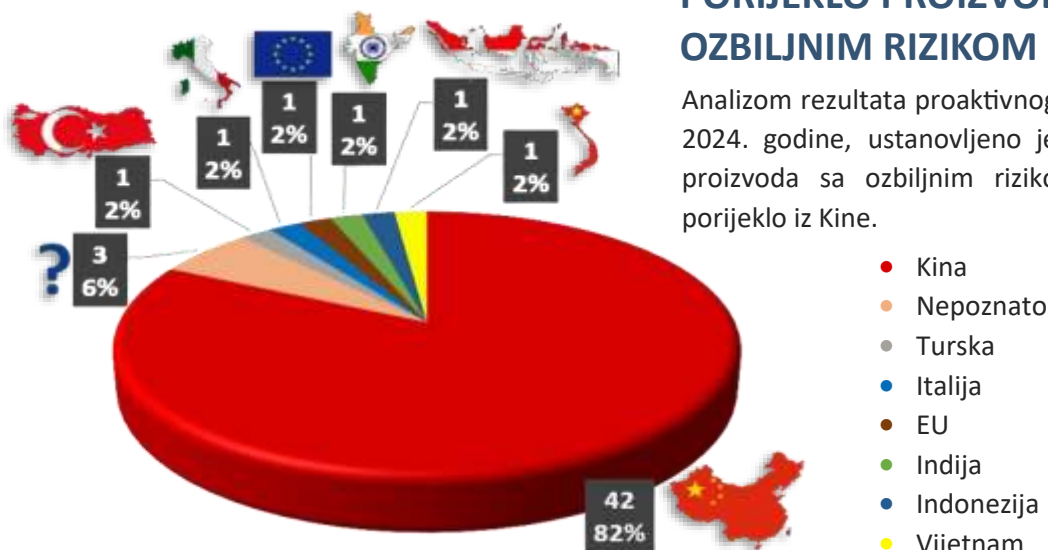
Kod 51 modela proizvoda sa ozbiljnim rizikom za potrošače, utvrđene su sljedeće vrste rizika:

- Rizik od strujnog udara i požara
- Hemijski rizik
- Rizik od povreda
- Rizik od povrede oka i oštećenja vida
- Rizik od strujnog udara
- Rizik od gušenja
- Rizik od požara i opekotina
- Rizik od opekotina i povreda
- Rizik od povreda, požara i strujnog udara

PORIJEKLO PROIZVODA SA OZBILJNIM RIZIKOM

Analizom rezultata proaktivnog i reaktivnog nadzora iz 2024. godine, ustanovljeno je da najviše nesigurnih proizvoda sa ozbiljnim rizikom za potrošače vodi porijeklo iz Kine.

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM ZA POTROŠAČE

U nastavku je dat pregled proizvoda koji predstavljaju ozbiljan rizik za potrošače, a koji su bili predmet nadzora u 2024. godini.

Dječije pancerice Fischer RC4 60 JR GW predstavljaju rizik od povreda jer se manžeta pancerica može okrenuti unatrag i prevladati mehanizam za pričvršćivanje.
Zemlja porijekla: Italija

Dječiji skuter s tri točka PLU 349550 3 predstavlja rizik od povreda jer ne ispunjava zahtjeve standarda BAS EN 71-1+A1:2019 Mehanička i fizička svojstva.
Zemlja porijekla: Kina

Skejtboard ITEM No. IZ4172 predstavlja rizik od povreda jer daska skejtboarda nema dovoljnu izdržljivost i gornja površina daske nije izrađena kao protuklizna površina.
Zemlja porijekla: Kina

Skejtboard Snjeguljica predstavlja rizik od povreda jer daska skejtboarda nema dovoljnu izdržljivost i gornja površina daske nije izrađena kao protuklizna površina.
Zemlja porijekla: Kina

Skejtboard HW-3108C predstavlja rizik od povreda jer postoje izbočine iznad gornje površine daske skejtboarda.
Zemlja porijekla: Kina

Skejtboard 22-807000 (RY2206A) predstavlja rizik od povreda jer daska skejtboarda nema dovoljnu izdržljivost.
Zemlja porijekla: Kina

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM ZA POTROŠAČE

Dječija kolica art. no. AR115 predstavljaju rizik od povreda jer je prilikom ispitivanja došlo do cijepanja sistema za vezivanje, odvajanja komada branika nakon testa ugriza, odvajanja točkova dječijih kolica od podloge i postoji opasnost od zapetljavanja.

Zemlja porijekla: Kina

Stolica Melita Siva predstavlja rizik od povreda jer je prilikom laboratorijskih ispitivanja došlo do labavljenja spoja na stolici.

Zemlja porijekla: EU

Igračka dječija kolica Sinsay predstavljaju rizik od povreda jer imaju samo jedan mehanizam za zaključavanje i nisu dovoljno otporna na opterećenje. Uslijed toga kolica se mogu lako sklopiti, pa dijete tokom igre može pasti na tlo.

Zemlja porijekla: Kina

Bodi za bebe PLU 597227 predstavlja rizik od gušenja zbog mogućnosti odvajanja malih dijelova.

Zemlja porijekla: Indija

Igračka daljinski upravljana pčela PLU 596565 predstavlja rizik od požara jer je ustanovljeno je da se proizvod može zagrijati.

Zemlja porijekla: Kina

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM ZA POTROŠAČE

Proizvodi koji predstavljaju hemijski rizik jer sadrže ftalate u količini većoj od dopuštene.

Igračka za djecu „Children's Toy“ OM-280

Zemlja porijekla: Kina

Igračka za djecu Baby water fun 912450

Zemlja porijekla: Kina

Lutka Sweet Fashion

Zemlja porijekla: Kina

Torbica za žene PLU 599589

Zemlja porijekla: Kina

Beba igračka M Sweet Baby

Zemlja porijekla: Kina

Bojice u tubi PLU 344664 / PLU 347467 / PLU 349916 / PLU 351997 / PLU 596332 / PLU 599150 / PLU 599152 / PLU 599153

Zemlja porijekla: Kina

Art & Craft pečati, 26 komada PLU 607141

Zemlja porijekla: Kina

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM ZA POTROŠAČE

Igračka Slime Crystal, Easy to Stretch predstavlja hemijski rizik jer je migracija bora iz igrake veća od dozvoljene
Zemlja porijekla: Kina

Lutka Moya Mia Ultra GlowPLU 596593 predstavlja hemijski rizik zbog prekoračene granice migracije aluminija, otkrivene u ružičastoj kredici za kosu (dio seta).
Zemlja porijekla: Kina

Glineni točak PLU 596629 predstavlja hemijski rizik zbog prekoračenog sadržaja olova u glini.
Zemlja porijekla: Kina

Laserski proizvodi predstavljaju rizik od povrede oka i oštećenja vida jer im je izmjerena srednja snaga laserskog snopa veća od dozvoljene i odgovara klasi 3R.

Laserski pokazivač
Zemlja porijekla: Kina

Laserski pokazivač Metak Zemlja porijekla: Nepoznata

Laserski pokazivač
Zemlja porijekla: Nepoznata

Laserski pokazivač GREEN LASER POINTER
Zemlja porijekla: Kina

Laserska igračka pištolj AIR SOFT GUN
Zemlja porijekla: Kina

Laserska igračka pištolj SUPER AIR GUN
Zemlja porijekla: Kina

Laserska igračka pištolj 007D
Zemlja porijekla: Kina

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM ZA POTROŠAČE

Ručna električna bušilica RED-450 predstavlja rizik od strujnog udara, povreda i požara jer nisu ispunjeni zahtjevi iz standarda u vezi sa mehaničkom čvrstoćom, električnom snagom i ispitivanjem napona, konstrukcijom, unutrašnjim ožičenjem, priključkom za napajanje i eksternim fleksibilnim kablom.
Zemlja porijekla: Kina

Kuhalo za vodu DGS001 predstavlja rizik od strujnog udara jer je voda u kuhu u direktnom dodiru sa provodnim dijelovima, dostupni su dijelovi pod naponom, napojni kabl nema odgovarajuću konstrukciju i neadekvatno je povezan sa kahalom.
Zemlja porijekla: Kina

Električni toster Oarana Cube 882-X-J6 predstavlja rizik od strujnog udara i požara jer ulazna snaga aparata nije u propisanim granicama.
Zemlja porijekla: Kina

Električni toster Sokany SK-016S predstavlja rizik od strujnog udara i požara jer je površina poprečnog presjeka provodnika manja od propisane.
Zemlja porijekla: Kina

Parne stanice Philips PSG80xx, PSG81xx i PSG9050 predstavljaju rizik od opekotina i povreda jer postoji mogućnost od pucanja zavarenog šava kotla što može korisnika dovesti u opasnost.
Zemlja porijekla: Indonezija

Punjač za mobilni telefon Wanbo tip EP-TA800 predstavlja rizik od strujnog udara jer električna čvrstoća izolacije nije u skladu sa propisanim zahtjevima i puzne staze i rastavni razmak između dijelova pod naponom ne zadovoljavaju propisane vrijednosti.
Zemlja porijekla: Vijetnam

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM ZA POTROŠAČE

Fen za kosu GWB GW-6570 predstavlja rizik od strujnog udara i požara jer je površina poprečnog presjeka provodnika u napojnom kablu manja od minimalno dozvoljene i ulazna snaga fena nije u propisanim granicama.

Zemlja porijekla: Kina

Fen za kosu Gemei tip GM-1793 predstavlja rizik od strujnog udara i požara jer je površina poprečnog presjeka provodnika u napojnom kablu manja od minimalno dozvoljene i ulazna snaga fena nije u propisanim granicama.

Zemlja porijekla: Kina

Uvijač za kosu One Step 5250 predstavlja rizik od strujnog udara i požara jer je površina poprečnog presjeka provodnika u napojnom kablu manja od minimalno dozvoljene i ulazna snaga uvijača za kosu nije u propisanim granicama.

Zemlja porijekla: Kina

Pegla za kosu Inova NHG-325 predstavlja rizik od strujnog udara i požara jer je površina poprečnog presjeka provodnika u napojnom kablu manja od minimalno dozvoljene.

Zemlja porijekla: Kina

Uvijač za kosu Root DT-2031-9 predstavlja rizik od strujnog udara i požara jer je površina poprečnog presjeka provodnika u napojnom kablu manja od minimalno dozvoljene i ulazna snaga uvijača za kosu nije u propisanim granicama.

Zemlja porijekla: Kina

Uvijač za kosu Jundeli JDL-518 predstavlja rizik od strujnog udara i požara jer je površina poprečnog presjeka provodnika u napojnom kablu manja od minimalno dozvoljene.

Zemlja porijekla: Kina

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM ZA POTROŠAČE

Električna svjetiljka BP-1260

predstavlja rizik od požara i strujnog udara jer je površina poprečnog presjeka kabla manja od propisane. Zemlja porijekla: Kina

Električna svjetiljka predstavlja rizik od požara i strujnog udara jer je površina poprečnog presjeka kabla manja od propisane. Zemlja porijekla: Kina

Električna svjetiljka Desk lamp predstavlja rizik od požara i strujnog udara jer je površina poprečnog presjeka kabla manja od propisane. Zemlja porijekla: Kina

Električna svjetiljka KP-13220

predstavlja rizik od požara i strujnog udara jer je površina poprečnog presjeka kabla manja od propisane. Zemlja porijekla: Kina

Dječija svjetiljka Sunrise Lighting MT-7056

predstavlja rizik od strujnog udara i požara jer je površina poprečnog presjeka provodnika u napojnom kablu manja od minimalno dozvoljene. Zemlja porijekla: Kina

Svjetlosni lanac LED Luz De Navidad (providna izolacija) predstavlja opasnost od strujnog udara i požara jer je dužina napojnog kabla između utikača i prve svjetiljke manja od minimalno dozvoljene i proizvod je nedozvoljene klase izolacije.

Zemlja porijekla: Kina

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM ZA POTROŠAČE

Dječija svjetiljka Ozcan 6315-15.07 predstavlja rizik od strujnog udara i požara jer nije ispravno konstruisana, odnosno nema zaštitni transformator i površina poprečnog presjeka provodnika u napojnom kablu je manja od minimalno dozvoljene. Zemlja porijekla: Nepoznata

Dječija svjetiljka Mass - Light predstavlja rizik od strujnog udara i požara jer nije ispravno konstruisana, odnosno nema zaštitni transformator. Zemlja porijekla: Kina

Dječija svjetiljka 3D Space JM2231 predstavlja rizik od strujnog udara i požara jer nije ispravno konstruisana, odnosno nema zaštitni transformator i površina poprečnog presjeka provodnika u napojnom kablu je manja od minimalno dozvoljene. Zemlja porijekla: Kina

Svjetlosni lanac Yilbasi Isigi DRL-50-PS predstavlja opasnost od strujnog udara i požara jer je dužina napojnog kabla između utikača i prve svjetiljke manja od minimalno dozvoljene i površina poprečnog presjeka provodnika je manja od minimalno dozvoljene. Zemlja porijekla: Turska

Svjetlosni lanac LED Luz De Navidad (crna izolacija) predstavlja opasnost od strujnog udara i požara jer je dužina napojnog kabla između utikača i prve svjetiljke manja od minimalno dozvoljene i površina poprečnog presjeka provodnika je manja od minimalno dozvoljene. Zemlja porijekla: Kina

Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine

Adresa: Trg Ilidžanske brigade 2b, 71124 Istočno Sarajevo

Tel.: +387 (0)57 340 718

Faks: +387 (0)57 343 502

E-mail: msa.info@annt.gov.ba

www.annt.gov.ba

www.facebook.com/ANNTBIH

www.x.com/ANNTBIH

9 772303 543904

ISSN 2303-5439